

1. Az Országgyűlés az UNESCO és a Budapest Világörökségéért Alapítvány kezdeményezése nyomán az ez évre eső számos kerek nemzetközi és magyar világörökségi évforduló, illetve a világ és Magyarország kivételes kulturális és természeti világörökségi értékei tiszteletére a 2012-es évet a Világörökség Évének nyilvánítja.

2. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy a Világörökség Évének a civil szervezetek által kezdeményezett megünneplését segítse elő, továbbá felhívja a civil és kulturális szervezeteket, valamint a polgárokat, hogy az ünnepi év megrendezésében működjenek együtt.

Világörökségeink elismerése a 40 éve létrehozott UNESCO Világörökség Egyezményben nem csupán a magyar nemzet, hanem az egész emberiség, a jelen és jövő generációk számára is kiemelkedő fontosságú értéket jelent. A hazánkban – a világon negyedikként – 2012. január 1-jén hatályba lépett, a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvényünk szellemében a világörökség széles körben történő megismertetése, bemutatása támogatandó közérdek. Ezt a célt a Világörökség Éve jól szolgálhatja.

0

3. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

INDOKOLÁS

Az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete, az UNESCO közgyűlése 40 éve, 1972. november 16-án fogadta el a Világörökség Egyezményt. Az UNESCO legsikeresebb programjaként a Világörökség alap gondolata az, hogy egy-egy ország olyan egyetemes értékek gazdája, amelyek az egész világ közös kincsét jelentik, s amelyek megóvásával ezért az egyes országok az egész emberi közösségnek tartoznak, amihez az UNESCO intézményi, szakmai, egyes esetekben anyagi támogatást nyújt. Az elmúlt 40 évben kivételes egyetemes értékei alapján 936 kulturális, illetve természeti helyszínt vett fel a Világörökség Listára a világ országainak szakembereiből álló Világörökség Bizottság, és eddig 188 ország vállalta, hogy ezt a pótolhatatlan örökséget megőrzi, és átadja a jövő generációknak.

Irina Bokova, az UNESCO főigazgató asszonya, akit tavaly novemberben a Magyar Országgyűlés elnöke fogadott, az Egyezményt aláíró országokat az évforduló megünneplésére hívta fel. Ajánlásában a főigazgató leszögezi: „az örökség nem luxus, hanem a jövő tőkéje. Biztos alap, amely nélkül semmi tartós nem épülhet. Nem venni tudomást az örökségről, elvágni a gyökereket, ez elkerülhetetlenül a szárnyak letörését jelenti.” Azt indítványozta, hogy 2012, a Világörökség Egyezmény 40. évfordulója legyen a megújulás éve. Vonjanak be minden érintett szereplőt az együttgondolkodásba és az évforduló megünneplésébe, amelynek témája a Világörökség és a fenntartható fejlődés, illetve a helyi közösségek szerepe. „A Világörökség a béke és a fenntartható fejlődés sarokköve. Az identitás és a méltóság forrása a helyi közösségek számára, de a tudás és az erő forrása is, amelyet meg kell osztani. 2012-ben,

amikor a Világörökség Egyezmény 40. évfordulóját ünnepeljük, hiszen ez az üzenet aktuálisabb, mint valaha."

Magyarországon ebben az évben további hat évforduló kapcsolódik az UNESCO-hoz. Huszonöt éve nyilvánította Világörökséggé az UNESCO Budapestet – ekkor a dunai panorámát és a budai Várnegyedet –, majd 15 évvel később, épp tíz éve terjesztették ki a világörökségi helyszín területét az Andrássy út és a Hősök tere sávjára is. Ugyanekkor, tíz éve a belső kerületek jó része világörökségi háttérzóna lett, aminek nyomán műemléki területi védeltséget kapott – ezzel világörökségi körbe, az UNESCO nemzetközi figyelmébe került Budapest rehabilitációra váró városmagja, a világ legjelentősebb eklektikus városnegyede.

Szintén 25 éve, 1987-ben a fővárossal együtt nyilvánították világörökséggé Hollókő kicsiny ófaluját, 10 éve pedig a tokaji történelmi borvidék felvételéről döntött a Bizottság. Végül idén 140 éve, 1872-ben alakult meg az első magyar állami műemlékvédelmi szervezet, a Magyarországi Műemlékek Ideiglenes Bizottsága. A hét évfordulóhoz társul még a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény 2012. január 1-i hatályba lépése.

A Budapest Világörökségéért Alapítvány (B.V.A.) alapszabálya szerint a világörökség védelmével és érvényesülésével foglalkozó közhasznú szervezet. Az évfordulók rendkívüli egybeesése által kijelölt évet a közönség érdeklődésének felkeltésére, a minden védelem alapját jelentő megismertetésre kívánja felhasználni. Rendezvényeivel – konferenciák, szabadtéri kiállítások, vetítések, koncertek stb. – a Világörökség Éve több célt szolgál: a megújulás jegyében és a törvény keretében a világörökségi feladatok előtérbe állítása, a magyar és külföldi világörökségi helyszínek rangos és színes események során történő felmutatása, örökségünk iránti felelősségünk növelése, és mindezzel Magyarország imázsának emelése. Az Év rendezvényeinek turisztikai megjelenítése egy valódi világeseményné teheti az ünneplést, amelynek országunk nemzetközi kezdeményezésével élére állhat.

Jó alkalmat biztosít továbbá az UNESCO kultúraterjesztő szerepének kiemelésére a világörökségi ünnepléshez, hazánk kultúrájának bemutatásához két szempont: Sebestyén Márta népdalénekes tavalyi UNESCO-bekedője, és a magyar táncház-mozgalom felkerülése az UNESCO szellemi kulturális örökség listájára.

A 2011. évi LXXVII. törvény a világörökségről több pontjában foglalkozik egyrészt a társadalom önszerveződő egységei – az alapszabályuk szerint kulturális örökség védelmével, illetve természetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek – és a hivatalos örökség- és természetvédelem együttműködésével, másrészt a világörökségi értékek széles körben történő megismertetését, bemutatását elősegítő ismeretterjesztő programok kidolgozásának és végrehajtásának feladatával, amelynek a megvalósítását a központi költségvetésből kívánja támogatni.

A Világörökség Egyezmény megfogalmazza azt az elvárást, hogy a csatlakozó államok ösztönözzék olyan alapítványok tevékenységét, amelyek célja a világörökség védelme.

A Budapest Világörökségéért Alapítvány az elmúlt években számos tevékenységével bizonyította alkalmasságát hasonló események megrendezésére.

A Világörökség Éve megünneplése jól szolgálja Magyarország és a Világörökség Egyezményhez csatlakozott országok közös érdekét.

Budapest, 2012. március 5.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Képviselői önálló indítvány

Kövér László
az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlés Házszabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 85. § (2) bekezdés d) pontja, valamint 87. §-a alapján „A 2012. év Világörökség Éveként történő megünnepléséről” az alábbi országgyűlési határozati javaslatot kívánjuk benyújtani.

Budapest, 2012. március 5.

Dr. Horváth János
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség

Pálffy István
Kereszténydemokrata Néppárt

Dr. Szili Katalin
független

Bödecs Barna
Jobbik

Jávorka Péter
Lehet Más a Politika

Pál Béla
Magyar Szocialista Párt